

Warszawa, 2 kwietnia 2014 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej
Polskiej oraz niektórych innych ustaw**

(druk nr 588)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedłożona Senatowi ustawa zawiera szereg szczegółowych zmian, których głównym celem jest stworzenie w ramach ustawy swoistej pragmatyki służbowej żołnierzy rezerwy wykonujących zadania w ramach Narodowych Sił Rezerwowych.

Narodowe Siły Rezerwowe zostały powołane do życia 1 stycznia 2010 r. w ramach realizowanego procesu profesjonalizacji Sił Zbrojnych. Efektem trzyletnich doświadczeń jest uchwalona właśnie ustawa, która wdrożyć ma niezbędne korekty pozwalające na dalszy, sprawny rozwój NSR.

Ustawa zawiera wiele zmian o charakterze porządkującym ustawę, ujednociających terminologię i precyzujących uprawnienia żołnierzy rezerwy.

Ustawa zawiera następujące rozwiązania szczegółowe:

- 1) przekazanie części zadań z obszaru administracji wojskowej z zakresu właściwości Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych we właściwość Ministra Obrony Narodowej;
- 2) ograniczenie uprawnień kontrolnych Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych do podległych mu związków organizacyjnych i jednostek wojskowych;
- 3) dodanie do właściwości szefów wojewódzkich sztabów wojskowych obowiązku organizowania szkoleń i kursów dla żołnierzy rezerwy posiadających przydziały kryzysowe;
- 4) uporządkowanie i doprecyzowanie przepisów dotyczących obowiązkowych i fakultatywnych skierowań na badania psychologiczne dotyczących osób powoływanych do

czynnej służby wojskowej, osób, które złożyły wniosek o zawarcie kontraktu na wykonywanie obowiązków w ramach NSR oraz żołnierzy w czynnej służbie wojskowej;

5) dostosowanie przepisów dotyczących obowiązku meldunkowego do powszechnie obowiązujących przepisów ustawy o ewidencji ludności;

6) uregulowanie w ustawie sytuacji żołnierza rezerwy – kobiety na wypadek ciąży;

7) dodanie przepisów, które umożliwią nadawanie przydziałów mobilizacyjnych żołnierzom zwalnianym z czynnej służby wojskowej, zawodowej służby wojskowej lub służby kandydackiej wraz z jednoczesnym przeniesieniem do rezerwy;

8) zmianę zasad zawierania kontraktów na wykonywanie obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych w tym wprowadzenie zapisu zgodnie z którym, kontrakt taki będzie mógł być zawierany z żołnierzem w czynnej służbie wojskowej, z żołnierzem zawodowym oraz pełniącym służbę kandydacką;

9) wprowadzenie możliwości pisemnego aneksowania kontraktu w przypadku dokonywania zmian, bez konieczności zawierania nowego kontraktu;

10) zniesienie limitów czasu przebywania na przydziale kryzysowym, z wyjątkiem jedyne ograniczenia jakim pozostanie ograniczenie wiekowe wskazane w art. 58 ust. 4 ustawy, uzależnione od posiadanego stopnia wojskowego;

11) uproszczenie systemu doręczania kart przydziału kryzysowego żołnierzom rezerwy;

12) wskazanie organu właściwego w sprawach zarządzania powołania do służb pełnionych w trybie natychmiastowego stawiennictwa w czasie pokoju tj, ćwiczeń wojskowych i okresowej służby wojskowej;

13) wprowadzenie zakazu występowania żołnierzy rezerwy w umundurowaniu w przypadku ich udziału w zgromadzeniach o charakterze politycznym;

14) umożliwienie szkolenia wszystkich żołnierzy służby przygotowawczej w jednostkach wojskowych;

15) wprowadzenie możliwości zwolnienia żołnierza pełniącego służbę przygotowawczą w przypadku jego wniosku, ze względu na ważne względy osobiste lub rodzinne oraz w przypadku niezyskiwania zadowalających wyników w nauce;

16) uregulowanie zasad opiniowania służbowego, którego efektem mogą być nagrody lub w przypadku opinii negatywnej możliwość uchylecia przydziału kryzysowego;

17) określenie zasad odbywania ćwiczeń wojskowych przez osoby przeniesione do rezerwy niebędące żołnierzami rezerwy;

18) wprowadzenie dla żołnierzy rezerwy pozostających na przydziałach kryzysowych obowiązku odbycia jednorazowo ćwiczeń wojskowych długotrwałych;

19) rozszerzenie możliwości odbywania przez żołnierzy rezerwy ćwiczeń wojskowych w uczelniach wojskowych, szkołach podoficerskich i ośrodkach szkolenia;

20) zrównanie sytuacji prawnej żołnierzy NSR z żołnierzami zawodowymi w zakresie pełnienia okresowej służby wojskowej poza granicami państwa;

21) wprowadzenie korzystniejszych zasad naliczania świadczenia pieniężnego przysługującego żołnierzowi rezerwy oraz osobie przeniesionej do rezerwy niebędącej żołnierzami rezerwy, którzy odbyli ćwiczenia wojskowe trwające ponad 24 godziny;

22) rozszerzenie możliwości uznania każdego żołnierza w czynnej służbie wojskowej za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny i za żołnierza samotnego, z wyłączeniem jedynie okresowej służby wojskowej;

23) określenie uprawnień żołnierzy okresowej służby wojskowej i członków ich rodzin w wypadkach wyznaczenia albo skierowania do pełnienia służby poza granicami państwa;

24) uregulowanie zasad udzielania i korzystania z bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej przez osoby odbywające służbę w obronie cywilnej oraz wykonujące obowiązek szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;

25) zmianę zasad wypłaty uposażenia żołnierzom służby przygotowawczej na płatne „z dołu” w celu wyeliminowania obserwowanych niepożądanych zjawisk wynikających z wcześniejszej rezygnacji ze służby (po kilku dniach jej pełnienia).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Przekazana Senatowi ustawa została uchwalona w efekcie rozpatrzenia przez Sejm rządowego projektu ustawy (druk nr 1992).

Po I czytaniu, które miało miejsce 9 stycznia 2014 r. na 58. posiedzeniu Sejmu projekt ustawy został skierowany Komisji Obrony Narodowej.

Komisja przyjęła sprawozdanie wraz z poprawkami.

Najistotniejsze z poprawek dotyczyły rezygnacji z przeprowadzania oceny służbowej i poprzestanie na opinii służbowej oraz wyraźne rozdzielenie przepisów określających odrębnie uprawnienia żołnierzy wyznaczonych do pełnienia okresowej służby wojskowej poza granicami państwa, od żołnierzy skierowanych do pełnienia takiej służby.

Podczas 63 posiedzenia, wobec braku poprawek w drugim czytaniu, Sejm przystąpił niezwłocznie do trzeciego czytania i ustawę uchwalił w brzmieniu przedłożonym w sprawozdaniu Komisji.

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Beata Mandylis

Główny legislator